Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Сумський фаховий медичний коледж»

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

м. СУМИ

Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Сумський фаховий медичний коледж»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ т.в.о. директора КЗ СОР «Сумський фаховий медичний коледж»
_____ Олександр КУЛЬЧЕНКО
11.04.2025 № 139

Програма вступного інструктажу з пожежної безпеки для учасників освітнього процесу

1. Загальні положення

Пожежа – неконтрольоване горіння поза спеціальним вогнищем, що розповсюджується в часі і просторі та створює загрозу життю і здоров'ю людей, навколишньому середовищу, призводить до матеріальних збитків.

Основні причини пожеж:

-електротехнічні – несправність обладнання та порушення режимів технологічних процесів і правил його експлуатації, короткі замикання в електромережах, неспрацювання систем захисту на початкових етапах розвитку НС, зростання величини струму і загоряння кабелів тощо;
- загоряння газу внаслідок руйнування газових магістралей будівель і споруд;
- запалення легкозаймистих рідин (ЛЗР), горючих рідин (ГР) та твердих горючих матеріалів;
- необережне поводження з вогнем (паління, використання відкритого полум'я);
- розряди блискавки, статична електрика, самозаймання, випадкове фокусування сонячних променів на горючих матеріалах, іскри тощо.

Пожежна небезпека – можливість виникнення та (або) розвитку пожежі в будь-якій речовині, процесі, стані.

Пожежна безпека об'єкта – стан об'єкта, за якого з регламентованою імовірністю виключається можливість виникнення і розвитку пожежі та впливу на людей її небезпечних факторів, а також забезпечується захист матеріальних цінностей.

Залежно від агрегатного стану й особливостей горіння пожежі поділяються на відповідні класи та підкласи:

клас А – горіння твердих речовин, переважно органічного походження, що супроводжується тлінням;
клас В – горіння рідин або твердих речовин, які розтоплюються;
клас С – горіння газоподібних речовин;
клас D – горіння металів та їхніх сплавів;
клас Е – горіння електроустановок під напругою.

Вибухопожежна безпека об'єкта забезпечується системами:

1 - попередження вибухів і пожеж;
2 - протипожежного та противибухового захисту;
3 - організаційно-технічних заходів.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Протипожежний інструктаж зі студентами проводять класні керівники на початку кожного семестру, у гуртожитку – завідувач гуртожитку або вихователь.

2.2. Проведення вогневих робіт на постійних і тимчасових місцях дозволяється тільки після вжиття заходів, які унеможливлюють виникнення пожежі, а саме:
- очищення робочого місця від горючих матеріалів;
- захисту горючих конструкцій;
- забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, ящиком з піском та лопатою, відром з водою).

2.3. Перед початком роботи слід перевірити:
- справність обладнання, інструменту, приладів;
- наявність і справність достатнього освітлення, вентиляції, захисних огороджень небезпечних дільниць, обладнання тощо;
- наявність захисного заземлення (занулення) електрообладнання.

2.4. Перед початком культурно-масових заходів директор закладу призначає відповідальних осіб за пожежну безпеку, які повинні ретельно перевірити всі приміщення, евакуаційні шляхи і виходи на відповідність їх вимогам пожежної безпеки, а також переконатися у наявності і справному стані засобів пожежогасіння та зв'язку. Усі виявлені недоліки мають бути усунені до початку культурно-масового заходу.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. У будівлях коледжу не допускається:

- здійснювати перепланування приміщень з порушенням будівельних норм і правил;
- використовувати горючі матеріали для обробки стін і стель шляхів евакуації (сходових кліток, фойє, вестибюлів, коридорів тощо);
- установлювати грати, жалюзі та подібні їм незнімні сонцезахисні, декоративні та архітектурні пристрої на вікнах приміщень, де перебувають учасники освітнього процесу, сходових клітках, у коридорах, холах та вестибюлях;
- знімати дверні полотна в отворах, що з'єднують коридори зі сходовими клітками;
- забивати двері евакуаційних виходів;
- застосовувати з метою опалення нестандартні (саморобні) нагрівальні пристрої;
- використовувати електроплитки, кип'ятильники, електрочайники за винятком спеціально обладнаних приміщень;
- захаращувати шляхи евакуації;
- влаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, розсувні, підйомні двері та інші пристрої, що перешкоджають евакуації людей;
- здійснювати вогневі, електрогазозварювальні та інші види пожежонебезпечних робіт у будівлях у разі наявності в їх приміщеннях людей;
- обгортати електричні лампи папером, тканиною та іншими горючими матеріалами;
- застосовувати для освітлення свічки, гасові лампи і ліхтарі;
- виконувати прибирання приміщень, очищення деталей і обладнання за допомогою легкозаймистих і горючих рідин;
- здійснювати відігрівання труб системи опалення, водопостачання, каналізації тощо із застосуванням відкритого вогню (з цією метою використовують гарячу воду, пару чи нагрітий пісок);
- зберігати на робочих місцях і в шафах, а також залишати в кишенях спецодягу використані промаслені обтиральні матеріали;
- залишати без нагляду ввімкнені в мережу комп'ютери, радіоприймачі, телевізори та інші електроприлади.

3.2. Користуватися прасками в закладі дозволяється лише в спеціально відведених приміщеннях. Використання приміщень для іншої мети, наприклад, для зберігання білизни, не дозволяється. Прасування виконується лише прасками зі справними терморегуляторами та світловими індикаторами ввімкнення. Праски повинні встановлюватися на підставках з вогнетривких матеріалів.

3.3.Не дозволяється користуватися для опалення приміщень несертифікованими електронагрівальними приладами, електрокамінами з відкритою спіраллю тощо.

3.4. Під час експлуатації систем вентиляції та кондиціювання повітря не дозволяється:

- відключати або знімати вогнезатримувальні пристрої;
- випалювати нагромаджені в повітроводах і зонтах жирові відкладення, пил та інші горючі матеріали;
- закривати витяжні канали, отвори та решітки;
- здійснювати перевірку ефективності роботи вентиляційної системи за допомогою відкритого вогню.

3.5. Усі роботи повинні проводитися на справному електрообладнанні (ізоляція електропроводки, пускачі, штепселі, розетки, вимикачі та інша апаратура, заземлення, огорожа).

3.6. У виробничих, складських та інших приміщеннях з наявністю горючих матеріалів, а також матеріалів та виробів у горючій тарі електричні світильники повинні мати закрите або захищене виконання (із скляними ковпаками).

3.7. Усі несправності в електромережах та електроапаратурі, які можуть спричинити іскри, коротке замикання, нагрівання ізоляції кабелів і проводів вище норми, мають негайно усуватись. Несправні електромережі та електроапарати слід вимикати для приведення їх у пожежобезпечний стан.

3.8. Під час експлуатації електроустановок не дозволяється:

- використовувати кабелі і проводи з пошкодженою ізоляцією або такою ізоляцією, що втратила захисні властивості;
- залишати під напругою електричні проводи і кабелі з неізольованими кінцями;
- переносити ввімкнені прилади та ремонтувати обладнання, яке перебуває під напругою;
- залишати без догляду ввімкнені в електромережу нагрівальні прилади, телевізори, радіоприймачі тощо;
- користуватися пошкодженими (несправними) розетками, відгалуджувальними коробками, рубильниками тощо;
- зав'язувати і скручувати електропроводи і світильники, підвішувати світильники (за винятком відкритих ламп) на електричних проводах;
- підключати до клем силової та у штепсельні розетки освітлювальної мереж прилади, які споживають струм понад передбачені для них величини;

- використовувати ролики, вимикачі, штепсельні розетки для підвішування одягу та інших предметів;
- застосовувати саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам ПУЕ щодо переносних (пересувних) електропроводок;
- використовувати побутові електронагрівальні прилади (праски, чайники, кип'ятильники тощо) без негорючих підставок та в приміщеннях, де їх застосування не передбачено технологічним процесом;
- застосовувати для прокладання електромереж радіо- та телефонні проводи;
- застосовувати як електричний захист саморобні та некалібровані запобіжники;
- знімати скляні ковпаки зі світильників закритого виконання;
- використовувати електроапаратуру та електроприлади в умовах, що не передбачені заводом-виготовлювачем.

3.9. Не дозволяється застосування електронагрівальних приладів у пожежонебезпечних зонах складських приміщень, у приміщеннях архіву, музею, бібліотеки, гардеробної тощо.

3.10. Вогнегасники мають розміщуватися у легкодоступних місцях, які унеможливлюють їх пошкодження, попадання прямих сонячних променів та атмосферних опадів, безпосередню дію опалювальних та нагрівальних приладів.

3.11. Використання первинних засобів пожежогасіння для господарських та інших потреб, не пов'язаних з гасінням пожеж, не дозволяється.

3.12. Усі навчально-наочні засоби, які розміщуються у навчальних приміщеннях або в спеціально виділених для цього приміщеннях, мають зберігатися у шафах, стелажах чи на стаціонарно встановлених стійках.

3.13. Усі учасники освітнього процесу (студенти, викладачі і лаборанти кабінетів, лабораторій) закладу освіти, де проводяться практичні заняття, зобов'язані знати пожежну небезпеку застосовуваних хімічних реактивів і речовин, засоби їх гасіння та дотримуватися заходів безпеки під час роботи з ними.

3.14. Усі роботи, пов'язані з виділенням токсичних або пожежо-, вибухонебезпечних газів і парів, слід виконувати у витяжних шафах зі справною вентиляцією. Припливно-витяжна вентиляція у всіх приміщеннях лабораторії повинна вмикатися за 30 хв. до початку роботи і вимикатися після закінчення робочого дня.

3.15. Лабораторні приміщення слід забезпечити вогнегасниками. Учасники освітнього процесу повинні знати місце, де містяться засоби пожежогасіння, і вміти користуватися у разі виникнення пожежі чи загоряння.

3.16. У приміщеннях лабораторій не дозволяється:
- застосовувати для миття підлоги та обладнання легкозаймисті або горючі речовини (бензин, ацетон, гас тощо);
- користуватися електронагрівачами з відкритою спіраллю;
- залишати без нагляду робоче місце, запалені пальники та інші нагрівальні прилади;
- сушити предмети, що можуть горіти, на опалювальних приладах;
- зберігати будь-які речовини, пожежонебезпечні властивості яких не досліджені;
- тримати легкозаймисті та горючі речовини біля відкритого вогню, нагрівальних приладів, пальників тощо;
- виливати відпрацьовані легкозаймисті та горючі рідини в каналізацію.

3.17. Обтиральний промаслений матеріал для робіт у виробничих майстернях закладу освіти слід зберігати в спеціальних металевих ящиках. Використаний обтиральний матеріал, стружки слід прибирати після виконаної роботи наприкінці кожного дня.

3.18. Усі двері евакуаційних та інших виходів повинні завжди утримуватися у справному стані, відчинятися у напрямку виходу людей із аудиторії (будівлі).

3.19. Не дозволяється влаштовувати перегородки і сховища на сходових клітках і на шляхах евакуації, а також захаращувати сходові майданчики та евакуаційні виходи різними предметами і обладнанням.

3.20. Кошики та ящики для паперу повинні регулярно спорожнятися, а сміття виноситися за межі будівлі в спеціально відведені місця.

3.21. Для промивання деталей ПК слід використовувати негорючі мийні засоби. Промивання чарунок та інших знімних пристроїв горючими рідинами (спирт, бензин тощо) повинно здійснюватися у спеціальних приміщеннях, обладнаних припливно-витяжною вентиляцією. У разі потреби проведення дрібного ремонту або технічного обслуговування ПК і при неможливості застосування негорючих рідин рекомендується мати не більше 0,5 л легкозаймистої рідини в тарі, яка не б'ється і герметично закривається.

3.22. Під час проведення культурно-масового заходу зі студентами мають невідступно бути черговий викладач, класні керівники або вихователь. Ці особи повинні бути проінструктовані про заходи пожежної безпеки і порядок евакуації студентів у разі виникнення пожежі і зобов'язані забезпечити дотримання вимог пожежної безпеки під час проведення культурно-масового заходу.

3.23. У приміщеннях, що використовуються для проведення культурно-масових заходів, не дозволяється:
- обклеювати стіни і вікна шпалерами і папером;
- застосовувати горючі матеріали, не оброблені вогнезахисними сумішами, для акустичної обробки стін і стель;
- зберігати бензин, гас та інші легкозаймисті і горючі рідини;
- зберігати майно, інвентар та інші предмети, речовини і матеріали під сценою чи помостами, а також у підвалах, розміщених під приміщеннями;
- застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо);
- застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні тощо),
- використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння;
- установлювати стільці, крісла тощо, конструкції яких виконано з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також ставити приставні стільці у проходах залу;
- установлювати на дверях евакуаційних виходів замки та інші запори, що важко відкриваються;
- установлювати на вікнах глухі грати.
3.24. У разі несправності ялинкового освітлення (сильне нагрівання проводів, мигтіння лампочок, іскріння тощо) ілюмінація має бути негайно вимкнена і не вмикатися до з'ясування та усунення несправностей.
3.25. Під час оформлення ялинки не дозволяється:
- використовувати для прикрашання целулоїдні та інші легкозаймисті іграшки і прикраси;
- застосовувати для ілюмінації ялинки свічки, бенгальські вогні, феєрверки тощо;
- обкладати підставку і прикрашати віти ватою та іграшками з неї, які не просочені вогнезахисною сумішшю.
3.26. У гуртожитку не дозволяється:
- забивати та заставляти меблями й обладнанням евакуаційні двері, а також виходи на евакуаційні сходи;
- влаштовувати на шляхах евакуації розсувні двері та турнікети;
- влаштовувати складські приміщення або майстерні із зберіганням чи застосуванням у них вибухо-, пожежонебезпечних речовин і матеріалів, надавати в оренду приміщення з цією метою;
- проводити чищення меблів, ремонтні і реставраційні роботи з використанням легкозаймистих та горючих рідин (з цією метою використовують пожежобезпечні мийні засоби);
- дозволяти проживання громадян на період проведення капітальних ремонтів, пов'язаних з перепланування шляхів евакуації, проведенням зварювальних та інших вогневих робіт;
- користуватися безпосередньо у кімнатах електропобутовими нагрівальними приладами (плитками, кип'ятильниками, прасками тощо); з цією метою слід мати спеціально обладнане приміщення;
- у кімнатах палити, використовувати сірники, запальнички.
3.27. Під час зберігання у складах речовин та матеріалів повинні враховуватися їх пожежонебезпечні фізико-хімічні властивості (здатність до окислення, самонагрівання, займання в разі потрапляння вологи, взаємодії з повітрям тощо) та сумісність згідно з вимогами нормативних документів.
3.28. У матеріальних складах не дозволяється зберігання легкозаймистих та горючих рідин. Вони повинні зберігатися у спеціально відведених приміщеннях.
3.29. Світильники та електрообладнання у складських приміщеннях повинні відповідати вимогам ПУЕ. Відстань від світильників до матеріалів, що складуються, а також виробів і тари повинна бути не менше як 0,5 м.
3.30. У разі застосування безстелажного способу зберігання матеріали повинні укладатися у штабелі. Проти дверних проходів слід залишати проходи шириною, яка дорівнює ширині дверей, але не менше як 1 м. Якщо склад має ширину понад 10 м, посередині його влаштовується поздовжній прохід не менше як 2 м завширшки. Відстань від стін до штабелів товару повинна бути не менше як 0,8 м. Стелажі, на яких зберігаються хімічні речовини, повинні бути виготовлені з негорючих матеріалів і розміщатися на відстані не менше 1 м від нагрівальних приладів. Тара з хімічними речовинами, яка надходить на склад, не повинна мати пошкоджень герметичності. На кожній тарі (упаковці) з хімічною речовиною має бути напис або бирка з його назвою та зазначенням характерних властивостей (окислювач, пальне, отруйне тощо).
3.31. У складських приміщеннях не дозволяється:
- зберігання товарів навалом, у проходах, на підвіконнях та впритул до приладів і труб опалення;
- експлуатація побутових електронагрівальних приладів, установлених з метою опалення;
- стоянка та ремонт транспортних засобів;
- паління та застосування відкритого вогню у приміщенні та поблизу.

3.32. Завідувач складу (комірник) перед його закриттям повинен особисто здійснити огляд усіх приміщень і, лише впевнившись у їх пожежобезпечному стані, відключити електромережу і зачинити склад.
3.33. У приміщеннях деревообробки не дозволяється:
- зберігати пиломатеріали в кількості, що перевищує змінну норму;
- залишати після закінчення роботи неприбраними продукцію, стружки, деревний пил, мастила, лаки, клеї, інші горючі рідини та матеріали, а також електроустановки під напругою.
3.34. Пролиті на підлогу лаки, фарби і розчинники слід негайно прибирати за допомогою стружок, піску тощо. Миття підлоги, стін та обладнання горючими речовинами не дозволяється.
3.35. У приміщеннях, де проводяться роботи із знежирення і фарбування, не дозволяється: проводити роботи, які пов'язані з використанням відкритого вогню і одержанням іскр; використання лаків, фарб, розчинників і знежирювальних рідин невідомого змісту; ці матеріали можуть бути застосовані тільки після аналізу їх властивостей і розробки засобів щодо пожежобезпечного використання.
3.36. У приміщеннях, під навісами та на відкритих майданчиках, де зберігається транспорт, не дозволяється:
- встановлювати транспортні засоби в кількості, яка перевищує норми, порушувати план їх розміщення, зменшувати відстань між ними, а також від них до конструктивних елементів будівель (споруд);
- тримати транспортні засоби з відкритою горловиною паливних баків, а також за наявності витікання пального і мастила;
- зберігати бензин, дизельне паливо, балони з газом, за винятком палива в баках і газу в балонах, розміщених на автомобілях;
- заправляти транспортні засоби паливом у приміщеннях стоянки, обслуговування та ремонту;
- заправка автомобілів паливом дозволяється тільки на заправному пункті;
- зберігати тару з-під пального, ЛЗР та ГР;
- захаращувати виїзні ворота та проїзди;
- проводити ковальські, термічні, зварювальні, малярні роботи, а також роботи з використанням ЛЗР та ГР (ці роботи повинні здійснюватися у спеціально відведених майстернях підприємства чи установи);
- підзаряджати акумулятори безпосередньо на транспортних засобах;
-підігрівати двигуни відкритим вогнем, а також користуватися відкритими джерелами вогню для освітлення;
3.37. Оглядові ями, а також східці в них повинні бути виготовлені із негорючих матеріалів. Після закінчення кожної зміни та після проведення ремонтних робіт оглядові ями треба звільняти від промащених матеріалів і сміття. Для складування промащених матеріалів слід мати металевий ящик, який щільно закривається кришкою.
3.38. Відпрацьовані паливно-мастильні матеріали необхідно зливати в металеві діжки або підземні ємності.
3.39. ЛЗР та ГР, які використовуються під час будівельно-монтажних робіт, повинні зберігатися в окремо розташованих будівлях із негорючих матеріалів. Не допускається зберігання таких матеріалів разом з іншими речовинами і матеріалами, а також у підвальних і напівпідвальних приміщеннях.
3.40. Не дозволяється зберігання ЛЗР і ГР у відкритій тарі. У разі користування ЛЗР і ГР кількість їх на робочому місці не повинна перевищувати змінної потреби. Ємності з ЛЗР і ГР слід відкривати тільки перед використанням, не тримати їх відкритими, а після закінчення роботи здавати на склад.
3.41. Порожню тару з-під ЛЗР та ГР слід зберігати на спеціально відведеному майданчику, на відстані не менше 30 м від найближчих будівель і споруд.
3.42. Вогневі роботи під час виконання будівельно-монтажних або ремонтних робіт необхідно проводити згідно з наказом, який видає особа, відповідальна за протипожежний стан. Керівник структурного підрозділу, де проводяться тимчасові вогневі роботи, зобов'язаний оформити наряд-допуск на проведення цих робіт.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення вогневих робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, усунути можливі причини виникнення пожежі.
4.2. У всіх приміщеннях (незалежно від їх призначення), які після закінчення робіт замикаються і не контролюються, всі електроустановки (крім холодильників, апаратів і приладів безперервної дії) мають відключатися.
4.3. Після закінчення занять усі пожежо-, вибухонебезпечні речовини та матеріали повинні бути прибрані з кабінетів і лабораторій у спеціально виділені та обладнані приміщення.

4.4. Після закінчення занять (робочого дня) або після прибирання навчальних аудиторій студентами, перед зачиненням приміщення, працівники або студенти повинні оглянути його, вимкнути електроприлади, а потім зачинити приміщення.
4.5. Після закінчення роботи слід прибрати сміття та відходи у спеціально відведені місця.
4.6. Про всі порушення та недоліки під час роботи (занять) необхідно повідомити безпосереднього керівника (студентам – класного керівника).

5. Вимоги безпеки у аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварійної ситуації необхідно зупинити роботу, повідомити адміністрацію, прийняти заходи з попередження травматизму та евакуації людей з небезпечної зони. Дії працівників мають бути спрямовані на створення безпеки для студентів, насамперед їх рятування та евакуацію. Тому до приїзду пожежної частини гасіння пожежі виконується виключно працівниками коледжу. Студенти до протипожежних робіт ні в якому разі не залучаються, вони повинні якомога швидше здійснити евакуацію з небезпечної зони до безпечного місця.
5.2. При попаданні людини під дію електричного струму необхідно негайно зупинити його подачу та звільнити потерпілого від його дії.
5.3. При наявності потерпілих слід надати домедичну допомогу, у разі необхідності, викликати екстрену медичну допомогу за тел. «103».
5.4. У разі виникнення пожежі дії працівників коледжу, залучених до гасіння пожежі, мають бути спрямовані на створення безпеки людей, і в першу чергу студентів, їх евакуацію та рятування.

Кожен працівник закладу, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, підвищення температури в приміщенні тощо), **зобов'язаний:**
- негайно повідомити про це за телефоном «101» або «112» до пожежної частини (при цьому слід чітко назвати адресу коледжу, місце виникнення пожежі, кількість поверхів, наявність людей, обстановку при пожежі, а також свою посаду та прізвище);
- задіяти систему сповіщення людей про пожежу; розпочати самому і залучити інших осіб до евакуації людей з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації;
- сповістити про пожежу директора коледжу або працівника, що його заміщує;
- організувати зустріч пожежних підрозділів, вжити заходів до гасіння пожежі наявними в установі засобами пожежогасіння.

Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:
- з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи і виходи до безпечної зони у найкоротший термін;
- ліквідувати умови, які сприяють виникненню паніки. З цією метою викладачам, вихователю та іншим працівникам закладу не можна залишати студентів без нагляду з моменту виявлення пожежі та до її ліквідації;
- евакуацію людей слід починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних з ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню і продуктів горіння;
- ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування у небезпечній зоні людей;
- виставляти пости безпеки на входах у будівлі, щоб унеможливити повернення студентів і працівників до будівлю, де виникла пожежа;
- у разі гасіння слід намагатися у першу чергу забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;
- залишаючи приміщення або будівлю, що постраждали від пожежі, потрібно зачинити за собою всі двері і вікна;
- до початку гасіння електроустаткування його слід знеструмити;
- під час гасіння електроустаткування, що є під напругою, необхідно, щоб відстань від електроустаткування до насадки (розтруба) вогнегасника була не меншою за 1м, при цьому застосовувати слід вуглекислотні або порошкові вогнегасники;
- не проходити повз пожежу в пошуках вогнегасника, бо тупикове приміщення може стати пасткою;
- гасіння вогнегасником здійснювати з навітряного боку;
- залишати вільним шлях евакуації;
- слід утриматись від відчинення вікон та дверей, від розбивання скла, щоб зменшити ймовірність поширення вогню і диму до суміжних приміщень;
- після закінчення гасіння відходити треба, залишаючись лицем до вогнища;
- обробити охолоджувальними речовинами нагріті поверхні з метою запобігання повторному займанню.

Треба пом'ятати:
1. У випадку невдалого гасіння – залишити приміщення й очікувати на допомогу.

2. Якщо задимленість така щільна, що на відстані в 1м нічого не видно – треба негайно залишити приміщення.
3. В осередку з високою температурою дихати треба через зволожену пов'язку.
4. В осередку високої задимленості деяка кількість кисню є біля самої підлоги (землі).
5. Найефективніший спосіб загасити вогонь на людині – загорнути її в ковдру чи накинути на неї якийсь цупкий несинтетичний одяг, щоб зупинити доступ кисню.
6. Для швидкого гасіння невеликих осередків пожежі краще застосувати цупку грубу тканину чи пісок.

Порядок дій при користуванні вогнегасником:

- взяти однією рукою за рукоятку, другою рукою зняти пломбу і витягти запобіжну чеку;
- натиснути на важіль рукоятки, в результаті чого голка руйнує мембрану балона з газом, і направити струмінь на джерело горіння, керуючи від периметру в центр. Гасити слід на відстані не менше, ніж 1м від осередку займання;
- користуючись вуглекислотним вогнегасником, слід пам'ятати, що температура вуглекислоти становить до -70^{0}С, тому ні в якому випадку не можна триматися рукою за насадку, щоб не отримати обмороження.
- вогнегасну речовину слід спрямовувати на палаючу поверхню, а не на полум'я.

У навчальному корпусі місце розташування вогнегасників вказано знаком, наклеяним на дверях, також на кожному поверсі в коридорах стоять вогнегасники. Порошкові вогнегасники слід 1 раз на місяць слід перевертати, щоб порошок не збивався, бо вогнегасник може бути непридатним до використання.

Вуглекислотні вогнегасники – застосовують для гасіння рідких та твердих речовин (крім тих, що можуть горіти без доступу повітря), а також електроустановок, що знаходяться під напругою до 1000 В. Не можна гасити вуглекислотними вогнегасниками – спирт і ацетон, котрі розчиняють вуглекислоту, фотоплівку, целулоїд, що горять без доступу повітря.

Порошкові вогнегасники – є універсальними і призначені для гасіння твердих, рідких та газоподібних горючих речовин та електроустановок під напругою до 1000В.

Водою не можна гасити легкозаймисті рідини (бензин, гас), карбіди та селітру (вони виділяють при контакті з водою горючі речовини), металевий калій, натрій, магній та його сплави, електрообладнання, що знаходиться під напругою.

Пінними вогнегасниками не можна гасити електрообладнання під напругою, так як піна є електропровідною.

На вулиці ефективним є застосування порошкового або пінного вогнегасника, вуглекислотний не загасить.

Інженер з охорони праці **Н.О. Сіренко**